

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA UZAKTAN ÖĞRETİME İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Eğitim kurumları artık Őunlara odaklanmak zorunda kalacak

- Öğrencinin daha iyi öğrenmesi için daha fazla gayret
  - Kalite ve değerlerini öğrenciye daha fazla kanıtlamak
  - Eđitciler üzerindeki bazı yükleri kaldırmak ve performansa ait anlayıŐı deđiŐtirmek
    - BiliŐim teknolojisine en kısa zamanda ayak uydurmak
    - Yeni yöntemler geliŐtirmek
    - Öğrenci odaklı çözümler, ders araçları geliŐtirmek

YAKIN GELECEKTE EĞİTİMDEKİ DEĞİŞİKLİKLER NELER OLABİLİR?

- Şirketler üniversitelerle sıkı bir rekabete girecek
- Eğitim kurumları ve teknolojik firmalar arasında önemli ortaklıklar
- Yeni ortama ayak uyduramayan pekçok üniversite için problem!
- Öğrenmenin çoğu internet ortamına kayacak
  - Öğretmenin rolü değişecek. Yüzyüze eğitim yerine, içerik geliştirme, kaliteki dersler hazırlama, ve rehberlik önem kazanacak.
- Yukarıdaki alanlarda iyi yetişmiş öğretmenler şirketler tarafından istihdam edilecek
  - Pek çok öğrenci üniversite diplomalarını internet üzerinde kaliteli eğitim verebilen kurumlardan alacak
  - Eğitimde ücretler düşecek
  - Öğrenciler herbir dersi farklı yerlerden alacak
  - Eğitim kurumları kaliteli öğrenci için yarışacak

Amaç

- Yükseköğretim kurumlarında, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde uzaktan öğretim programları açılması ile birinci ve ikinci öğretimde bazı derslerin uzaktan öğretim yöntemiyle verilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

- Yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar,
- Uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyalinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli,
- yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller
- Uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar ile yapılacak ödemeler.

Kapsam

- Vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülecek uzaktan öğretim faaliyetlerinde mali hükümleri hariç olmak üzere bu usul ve esaslar uygulanır.

Uzaktan Öğretim

- Yükseköğretim kurumlarında öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak planlandığı ve yürütüldüğü, öğrenci ile öğretim elemanı ve öğrencilerin kendi aralarında karşılıklı etkileşimine dayalı olarak derslerin bizzat öğretim elemanı tarafından aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eşzamanlı biçimde verildiği öğretim

BİR SANAL EĞİTİM ORTAMI NELERE SAHİPTİR?

Not verilebilen Etkinlikler

Tartışma Forumları

Sınavlar

Adım adım Dersler

Terimler Sözlüğü

Proje

Çalıştay

Ödevler

E-portfolio (Journal)

Ders Araçları (SCORM)

Günlükler (blog)

Kalite Ölçüm

Araçları

Anket

Tarama

Wiki

Diğer Araçlar

Her tür kaynak

Sohbet (Chat)

Tanımlar

- Öğretmen ve öğrenci aynı anda etkileşime girerlerse buna **senkron** ,
- Zaman gecikmeli olarak etkileşime girerlerse buna **asenkron** uzaktan öğretim denir.
- Karma öğrenim kısaca yüz yüze eğitim (senkron eğitim) ve asenkron eğitimin karışımıdır. Bazı aktiviteler yüz yüze gerçekleştirilirken diğerleri sanal olarak gerçekleştirilir.

Tanımlar

- Uzaktan öğretim yayın komisyonu: İlgili yükseköğretim kurumunun uzaktan öğretimi yürüten ilgili birimin bünyesinde kurulan komisyonu
- Yönetim kurulu: Uzaktan öğretim hizmetini sürdüren birimin yönetim kurulu veya öğretimi sürdüren ilgili birimin yönetim kurulu

Uzaktan Öğretim Birimi

- Uzaktan öğretimin sunulmasında teknik ve idari altyapı hizmetini yürütmek üzere ilgili yükseköğretim kurumu tarafından görevlendirilen birimi

Uygulama Esasları

- Yükseköğretim kurumlarının; ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde **diploma programları ile senatoları tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersleri uzaktan öğretim yoluyla verilebilir.**

Uygulama Esasları

- Uzaktan öğretim programları ile uzaktan öğretim yoluyla verilmesi uygun görülen dersler, ağ üzerinden eşzamanlı olarak çevrimiçi teknolojilerle verilir.
- Derslerin yürütülmesinde kitap, radyo, televizyon, ses ve görüntü diskleri (CD/DVD) vb. çevrimdışı teknolojilerden de yararlanılabilir.
- Öğretim, yüz yüze ders ve uygulamalarla da desteklenebilir.

Program Açma Esasları

- Yükseköğretim kurumları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 5-i maddesinde belirtilen dersleri uzaktan öğretim yöntemiyle verebilirler ve bu eğitimin verildiği diğer yükseköğretim kurumlarından alabilirler.
- 5-i:Türk Dili,Atatürk İlkeleri ve İnkilap Tarihi, Yabancı Dil

Program Açma Esasları

- **Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine** yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve yüksek lisans uzaktan öğretim programları açılabilir.
- Bu şekilde yükseköğretim kurumlarının hangi programlarında uzaktan öğretim yapılacağına, **her yılın en geç Şubat ve Temmuz ayı sonuna kadar** yükseköğretim kurumları, senatolarının önerisi ile başvurulması üzerine Yükseköğretim Kurulunca karar verilir.

Program Açma Esasları

- Yükseköğretim Kurulu tarafından açılmasına izin verilen önlisans ve lisans programları ve bu programlara ilişkin kontenjanlar ile gerekli bilgilere ilgili yılın öğrenci seçme ve yerleştirme kılavuzunda veya ek yerleştirme kılavuzunda yer verilir.

Program Açma Esasları

- Yükseköğretim kurumları, bu şekilde açılan uzaktan öğretim programları kapsamında eğitim-öğretim imkânlarının paylaşılmasını sağlamak ve yükseköğretim kurumları arasında akademik yardımlaşmayı gerçekleştirmek üzere aralarında yapacakları **bir protokole bağlı olarak tek taraflı veya karşılıklı uzaktan ders sunumu gerçekleştirebilir, ders materyali paylaşabilirler.**

Ders Açma

- Her yarıyılıda eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce ilgili yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından uygun görülmesi ve Yükseköğretim Kuruluna bildirilmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarında derslerin en fazla % 30'u hem örgün öğretim yoluyla hem de uzaktan öğretim yoluyla verilebilir.

Ders Açma

- Her yarıyılıda eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce ilgili yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından uygun görülmesi ve Yükseköğretim Kurulu'na bildirilmesi halinde, **birinci ve ikinci öğretim programlarındaki derslerin en fazla % 30'u sadece uzaktan öğretim yolu ile verilebilir.**

Ders Açma

- Yükseköğretim kurumlarında **dersleri verecek yeterli öğretim elemanı bulunmaması** ve her yarıyılıda eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce ilgili yükseköğretim kurumları tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilmesi halinde, **söz konusu dersler için uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından öğretim elemanı görevlendirilebilir.**

Bilgilendirme

- Yükseköğretim kurumları, uzaktan öğretim yoluyla program veya ders açmadan önce, öğrencileri ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla uzaktan öğretime yönelik internet sitelerini hazırlamak ve erişime açmakla sorumludurlar.
- İnternet sitesinde, açılan programlara ilişkin gerekli genel bilgiler yanında derslere ilişkin ayrıntılı ders izlenceleri de bulunur.

Yazılım Kurulum Sorumluluđu

- Yükseköğretim kurumu, programın gerektirdiği akademik ve idari etkileşimleri yeterince sağlayacak yazılımları kurmak ve etkin çalıştırmakla yükümlüdür.

Uygulama Dersleri

- Yükseköğretim kurumu, eğitim-öğretimi desteklemek amacıyla uzaktan öğretim kapsamındaki bazı dersleri, derslerin belirli kısımlarını, uygulamaları, stajları veya laboratuvar çalışmalarını örgün öğretim bileşenlerini içerecek şekilde tasarlayabilir. Bu tür dersler konusunda öğrenciler programa veya derse kayıt olmadan önce bilgilendirilir.

Uzaktan Eğitimin Uygulanması

- Uzaktan öğretimde her ders ya da dersin şubesinde öğrenci sayısı ön lisans programında 150, lisans programında 100, yüksek lisans programında ise 50 öğrenci ile sınırlıdır.
- Bu sınırlar aşıldığında birden fazla şube açılabilir ancak bir öğretim elemanı en fazla iki şube yürütebilir.

Uzaktan Eğitimin Uygulanması

- Öğretimi sürdüren ilgili birim yönetim kurulları tarafından; uzaktan öğretim kapsamında açılmış her diploma programı için bu programlarda ders vermekle görevli öğretim elemanları arasından bir program koordinatörü, öğretimi sürdüren ilgili birimlerde ise birim koordinatörü görevlendirilebilir.

Uzaktan Eğitimin Uygulanması

- Bir dersin birden fazla Őube olarak yűrűtűlmesi durumunda da her ders iŐin bu dersleri vermekle gűrevli űđretim elemanları arasından biri űđretimi sűrdűren ilgili birim yűnetim kurulları tarafından ders koordinatűrű olarak gűrevlendirilebilir.

Kayıt Yaptırma

- Uzaktan öğretim yapılmasına karar verilen ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarına, yükseköğretim kurumlarına öğrenci yerleştirmeye ilişkin genel esaslara göre öğrenci kabul edilir.

Kayıt Yaptırma

- Birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı derslerin, hem örgün öğretim yoluyla hem de uzaktan öğretim yoluyla verilmesi durumunda öğrenciler ders alma döneminde tercih ettikleri ders türüne kayıt yaptırırlar.
- Birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bir dersin sadece uzaktan öğretim yoluyla verilmesi halinde öğrenciler ders alma döneminde bu derslere kayıt yaptırırlar.

Devam Zorunluluğu

- Uzaktan öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerin derslerdeki devam gerektiren faaliyetlerini, öğretimi sürdüren ilgili birim kurulları belirler ve dönem başlamadan önce ders izlence sayfalarından duyururlar.

Ölçme ve Değerlendirme

- Uzaktan öğretim programları ile uzaktan öğretim yoluyla verilen derslere ilişkin ölçme değerlendirme faaliyetleri, yüz yüze veya elektronik ortamda gözetimli veya gözetimsiz olarak, yükseköğretim kurumlarının senatolarınca onaylanan müfredat programı uyarınca belirlenen ölçme değerlendirme yöntemleri (ödev, proje, uygulama, yazılı, sözlü vb.) kullanılarak veya merkezi bir sınav şeklinde gerçekleştirilebilir.

Ölçme ve Değerlendirme

- Ara sınavlar, istenildiği takdirde gözetimsiz elektronik ortamda; dönem sonu sınavları ile bütünleme sınavlarının gözetimli olarak canlı veya elektronik ortamda yapılması esastır.
- Bu sınavların nerede ve ne şekilde yapılacağı ile temel olarak belirlenen sınavlara ek olarak sözlü sınav, performans, proje, tez ve portfolyo gibi ölçme değerlendirme yöntemlerinden hangilerinin uygulanacağına, öğretimi sürdüren ilgili birimin önerisi üzerine senato tarafından karar verilir.

Ölçme ve Değerlendirme

- Gözetimsiz yapılan ölçme değerlendirme etkinliklerinin genel başarıya etkisi, uzaktan öğretimde % 20'den fazla olamaz. Uzaktan öğretim programları müfredatında yer alan derslere ilişkin ölçme değerlendirmeyle ilgili usuller, yeni kaydolan öğrenciler için tercih aşamasından önce ilan edilir.

Görevlendirme

- Uzaktan öğretim yoluyla verilecek derslerde, dersin yürütülmesinde hangi öğretim elemanlarının görevlendirileceğine; uzaktan öğretim ders materyali hazırlamış veya hazırlayacak öğretim elemanlarına öncelik verecek şekilde eğitim-öğretimi sürdüren ve hizmeti yürüten birim kurulunun görüşü de dikkate alınarak ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunca karar verilir.